

Tyresö kommun
Kommunledningskontoret
HR-avdelningen
Ulf Haraldsson

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-03-17

1 (7)

Diarienummer

Dnr: 2012/KS 0133 21

Kommunledningsutskottet

Kompletterande svar på uppdraget från 2012-03-15 om att se över möjligheten att ge medarbetare möjlighet att få köpa SL-kort genom löneavdrag med hänvisning till Tyresö kommuns klimatstrategi 2010-2020

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret rekommenderar inte att Tyresö kommun inför SL-kort genom löneavdrag, vare sig genom bruttolöneavdrag eller nettolöneavdrag.

Kommunledningskontoret



Bo Renman
Kommundirektör



Ulf Haraldsson
HR chef

Sammanfattning

Kommunstyrelsens särskilda utskott har givit kommunledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheten för anställda att köpa SL-kort via bruttoalternativt nettolöneavdrag.

HR-avdelningen har utrett frågan som redovisas i bifogade PM. Svaret från kommunledningskontoret blir att inte rekommendera detta.

Sammantaget kan man se att ekonomiska incitament för att införa SL-kort genom bruttolöneavdrag i Tyresö kommun saknas för såväl arbetsgivare som arbetstagare. Det ligger även i kommunens intresse att inte öka administrationen för lönehanteringen vilket skulle bli en effekt om man inför nettolöneavdrag. Generellt kan sägas att alla former av löneväxling innebär ökad administration och då måste man inför varje nytt förslag i den riktningen ställa sig frågan om det är motiverat.

Beskrivning av ärendet.

Kommunstyrelsens särskilda utskott lämnade uppdrag 2012-03-15 om att se över möjligheten att införa SL-kort som personalförmån med hänvisning till Tyresö kommuns klimatstrategi 2010-2020. Ärendet har återremitterats för att utreda möjligheter och förutsättningar för SL-kort genom bruttolöneavdrag för anställda inom Tyresö kommun i enlighet med modellen i Huddinge kommun.

Förutsättningar

Klimat

Tyresö kommun har ett tydligt mål att främja strukturer som leder till minskade utsläpp av koldioxid med en övergripande vision att kommunen skall vara klimatneutral år 2050. Nära 70 % av Tyresös koldioxidutsläpp kommer från transporter av olika slag och det är också på det området som den största

utväxlingspotentialen finns.¹ I denna kontext blir det aktuellt att se över möjligheter för SL-kort som personalförmån.

Förmånsbeskattning

Den allmänna principen om förmånsbeskattning är att i stort sett alla förmåner som utges i annan form än kontanta medel skall beskattas. Hit hör även den form av reseförmån som skulle vara aktuell i detta fall. Huvudregeln är också att skattepliktiga förmåner skall värderas till marknadsvärdet, vilket är det pris man skulle fått betala på orten om man själv skaffat sig motsvarande vara eller tjänst.² Lokala och regionala kort som bekostas av arbetsgivaren förutsätts i skattesammanhang kunna användas vid tjänsteresor såväl som till privat bruk och därför beskattas hela värdet av arbetstagaren. Skulle inskränkningar i möjligheten att använda kortet privat göras, kan också avdrag göras på förmånsvärdet.³ Resor i tjänsten är då inte skattepliktiga och de privata resorna skulle då redovisas separat och beskattas för värdet på varje resa.

Arbetsgivaren betalar således kostnaden för kortet plus arbetsgivaravgifter för värdet. Arbetstagaren beskattas för värdet av lön + förmånen. Skatten dras på lön utan förmånen.

SL erbjuder inga rabatterade kort för företag, utan kostnaden för korten är i dagsläget 790kr/30 dagar eller 8300kr/år inkl. moms. Momsen på personresor är i dagsläget 6 %. Detta har dock ingen betydelse för arbetstagaren som beskattas för marknadsvärdet i handeln. Kortet är inte personliga men kan dock ej användas av mer än en person per resa.⁴ Vid en lösning med bruttolöneavdrag skulle årskostnaden på 8300/år lämpligen förläggas jämnt över året och då ge $8300/12 = 692$ kr per månad.

Bruttolöneavdrag

Eftersom en av tankarna i det här fallet är att de anställda ska resa till och från arbetet med kortet så blir det en skattepliktig förmån för de anställda, eftersom de resorna anses vara privata resor. Om arbetsgivaren och de anställda kommer överens om att de anställda ska betala för sina SL-kort så är det genomförbart

¹ Förslag till klimatstrategi för Tyresö kommun 2010 - 2020, 2010-05-18.

² Skatteverkets information om vissa förmåner för beskattningsåret 2013, SKV M 2012:23, s. 1.

³ SKV M 2012:23, s. 46.

⁴ www.sl.se/foretag

enligt skattereglerna. Det är enbart vid personalvårdsförmåner som t.ex. friskvård som det inte är möjligt att använda bruttolöneavdrag. Det är dock viktigt att tänka på är att ett bruttolöneavdrag inte minskar det skattepliktiga förmånsvärdet. Det kan på så sätt inte liknas vid exempelvis friskvårdsbidraget som på några ställen i denna skrivelse används som jämförande förmån. Friskvårdsbidrag är skattefria och den förmånen behöver således inte beskattas av arbetstagaren.

Ett bruttolöneavdrag innebär att den anställde accepterar en lägre bruttolön i utbyte mot en förmån. Bruttolöneavdraget minskar inte ett skattepliktigt förmånsvärde. Om arbetstagaren sänker sin bruttolön med 692 kr/månad och istället erhåller ett SL-kort, blir det som i exemplet nedan:

Månadslön 25 000 kr – lönesänkning 692 kr + förmånen 692 kr = 25 000 kr.

Detta ger en **ny bruttolön på 24 308 kr**, men den skattegrundande summan är fortfarande 25 000 kr.

Arbetstagaren betalar hela summan för kortet genom att skatten för ny bruttolön + förmånen dras på den nya lägre bruttolönen. Resultatet för arbetstagaren blir ett nollsummespel i det avseendet att kvarvarande belopp efter skatt och inköp av månadskort blir detsamma vid köp med bruttolöneavdrag som om arbetstagaren själv bekostar kortet i handeln på sin nettolön.

Om bruttolöneavdraget är lägre än förmånsvärdet, blir det annorlunda:

Lön 25 000 kr - 500 kr i bruttolöneavdrag + förmånsvärde 692 kr = 25192 kr.

Skatteavdraget grundas då på en lön med 25 192 kr, men dras på den kontanta bruttolönen 24 500 kr.

Arbetsgivaravgifter grundas på 25 192 kr.

Arbetstagaren skulle i det fallet tjäna **131 kr/månad** vilket motsvarar beskattad del av förmånsvärde (692) – bruttolöneavdrag (500).

För arbetsgivaren finns en möjlighet att köpa in SL-korten till marknadsvärdet men i efterhand dra av momsen, vilket skulle innebära en teoretisk vinst på 41,52 kr per kort och månad.

Fördelar

Miljö

Den till synes största fördelen med subventionerade kommunala resor skulle vara att kommunen får och behåller en tydlig miljöprofil både internt och externt. Man kan också tänka sig att satsningen, i den mån den skulle generera ett förändrat resebeteende, skulle kunna öka säkerheten för resor till och från arbetet, dock i osäker utsträckning.

Ekonomi

En fördel skulle också vara att kostnader för tjänsteresor med egen bil och med kommunbilar i nuvarande form skulle kunna minskas och viss administration kring utlåning av SL-kort skulle kunna minskas. En beräkning av detta måste dock göras närmare.

Nackdelar

Ekonomi och administration

Den största nackdelen med den tänkta åtgärden blir att det inte finns några ekonomiska fördelar för varken arbetsgivaren eller arbetstagaren att tala om.

Detta på grund av de regler för förmånsbeskattning som nämns ovan.

Den marginella omfördelningsvinsten som skulle kunna genereras genom att arbetsgivaren drar av momsen i efterhand motsvarar inte de ökade kostnaderna som administrationen skulle innebära.

Att hantera SL-kort på månadsbasis förefaller väldigt krävande och lösningar med helårskort skapar andra frågor. Vad som händer om medarbetare slutar under året? I de fallen skulle arbetsgivaren behöva kräva in korten och sedan själva stå för kostnaden för resterande del alternativt att rapportera in resterande året som en förmån för arbetstagare som inte längre är anställda. Denna omräkning av kostnader blir omfattande för varje enskilt fall.

Sänkt bruttolön

Det är också viktigt att tänka på att då en anställd sänker sin bruttolön genom ett bruttolöneavdrag sänks även beräkningsgrunden för sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och liknande i motsvarande omfattning.⁵ Detta innebär att om du har en lön som understiger 7,5 prisbasbelopp, vilket motsvarar 27813 kr/månad (2015) sänks den ersättning som utbetalas vid sjukdom. Vid föräldrapenning är brytpunkten 10 prisbasbelopp, motsvarande 37042 kr/månad.

Syfte och verkan

I den strategiska klimatanalys av tjänsteresor och resvanor som gjordes i Tyresö kommun under våren 2012 framkommer att det som skulle få bilpendlare att överväga andra färdmedel till arbetet svarar 26 % ”bättre kollektivtrafik” medan den största gruppen, 38 %, svarar att ”inget” skulle kunna få dem att byta. Av de som pendlar med bil 3 – 5 dagar per vecka är det under 10 % som skulle överväga att byta färdmedel mot ”subventionering av kollektivtrafikkort”. Som orsaker till bilanvändandet lyfts huvudsakligen följande punkter:

- Barn skall lämnas och hämtas på daghem/ skola.
- Hundar som måste rastas under dagen.
- Medarbetare som har flera olika arbetsplatser under dagen och/ eller tungt arbetsmaterial.
- Dåliga kollektiva färdmedel från bostaden.
- Hälsoskäl.

Sammantaget kan man se att ekonomiska incitament för att införa SL-kort genom bruttolöneavdrag i Tyresö kommun saknas för såväl arbetsgivare som arbetstagare. Med hänsyn till ovanstående är det därför oklart om denna lösning skulle generera önskade effekter. En ny analys av medarbetarnas vanor och attityder skulle möjligen visa på förändrade förutsättningar.

Då ärendet återremitterats med hänvisning till den lösning som gjorts i Huddinge kommun har kontakt tagits med Huddinges HR-avdelning. Det som framkommit är att man inom Huddinge kommun inte använder sig av

⁵ www.forsakringskassan.se

bruttolöneavdrag för SL-kort, utan att man där upphandlat en så kallad förmånsportal genom en extern aktör – Benify.⁶ Inom ramen för denna portal hanteras alla kommunens förmåner såsom friskvård, personalbil etc. I portalen hanterar man också SL-kort men då inte på bruttolöneavdrag utan på *nettolöneavdrag*.

⁶ www.flexpay.se



